

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7Co/123/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5810200981
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 09. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Beniačová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2014:5810200981.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v právnej veci navrhovateľa: Ing. Q. E., nar. XX.XX.XXXX, A. XX, F., právne zastúpený JUDr. Petrom Vevurkom, advokátom so sídlom Ul. Q. XXX/XX, A. proti odporcom: 1/ Y. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. - P. XXX, 2/ Y. W. st., bytom S., J. X. XXX, 3/ P. W., bytom S., Ul. X. XXX, odporcovia v rade 1/ až 3/ právne zastúpení JUDr. Miroslavom Bachyncom, advokátom so sídlom F. XXX, v konaní o zdržanie sa tienenia kuchynských okien rodinného domu navrhovateľa, na odvolanie odporcov v rade 1/ až 3/ proti rozsudku Okresného súdu Námestovo, č. k. 5C/39/2010-146, zo dňa 26. decembra 2013 takto

rozhodol:

Odvolanie odporcov v 2/ a 3/ rade proti výroku II. rozsudku okresného súdu, ktorým žalobu v pomere medzi navrhovateľom a odporcami v rade 2/ a 3/ zamietol, o d m i e t a .

Rozsudok okresného súdu vo výroku I., ktorým odporcovi v rade 1/ uložil povinnosť zdržať sa tienenia kuchynských okien rodinného domu navrhovateľa sup. č. XXX, na parcele č. 949, katastrálne územie S. stromami - tujami vysadenými na pozemku parc. č. 948 v katastrálnom území S., vo výroku III., ktorým žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania a vo výroku IV., ktorým odporcovi v rade 1/ uložil povinnosť zaplatiť trovy štátu vo výške 10,09 Eur z r u š u j e a v tomto rozsahu v r a c i a vec okresnému súdu na ďalšie konanie.

Výroku II., ktorým okresný súd žalobu v pomere medzi navrhovateľom a odporcami v rade 2/ a 3/ zamietol, s a n e d o t ý k a .

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd uložil odporcovi v rade 1/ povinnosť zdržať sa tienenia kuchynských okien rodinného domu navrhovateľa, súpisné číslo XXX, na parcele č. 949, katastrálne územie S. stromami - tujami vysadenými na pozemku parc. č. 948 v katastrálnom území S. (výrok I.). Žalobný návrh v pomere medzi navrhovateľom 1/ a odporcami 2/ a 3/ zamietol (výrok II.). Žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania (výrok III.), odporcovi v rade 1/ uložil povinnosť zaplatiť trovy štátu vo výške 10,09 Eur na príjmový účet Okresného súdu Námestovo vedený v Štátnej pokladnici (výrok IV.).

Okresný súd vychádzal zo zistenia, že navrhovateľ rodinný dom súp. č. XXX zdedil po pôvodnej navrhovateľke W. E. a je jeho výlučným vlastníkom. Odporca v rade 1/ je vlastníkom susediacich nehnuteľností, medzi iným aj parcely č. 948, na ktorej sú vysadené sporné stromy. Odporcovia v rade 2/ a 3/ ako rodičia odporcu v rade 1/ tieto nehnuteľnosti vlastnícky patriace odporcovi v rade 1/ užívajú. Na základe výsluchu účastníkov konania a vykonaním ohliadky na mieste samom okresný súd zistil, že odporca v rade 1/ má v tesnej blízkosti, vo vzdialenosti najmenej 80 cm od obvodovej steny /múru/ domu navrhovateľa vysadené okrasné dreviny - tuje priamo pred kuchynskými oknami navrhovateľa. Tieto sú vysadené bez primeranej vzdialenosti v tesnej blízkosti okien a svojím vzrastom presahujú polohu osadenia kuchynských okien. Kuchyňa v dome navrhovateľa bola aj pri jasnej oblohe a snečnom počasí, v čase o 13:00 hod, kedy najviac kulminuje oslnenie, osvetlená len svetlom oblohovým. Nemala denné

osvetlenie prenikajúce cez vizuálne spojenie s vonkajším priestorom osvetľovacími otvormi (oknami), pretože aj pri slnečnej oblohe sa na jej svetelnosti podieľalo len svetlo oblohové, hoci zatiahnutá obloha nebola a ani nezapadalo slnko, prenikaniu slnečného svetla bránili vysadené dreviny. Oproti iným miestnostiam domu bola kuchyňa výrazne menej svetelná a hoci v čase vykonania ohliadky nebolo potrebné použiť umelé osvetlenie, bolo to len z dôvodu, že bolo poludnie a oslnenie kulminovalo, nebola zatiahnutá obloha. Takéto osvetlenie neposkytovalo pohodlné a zdravotne vyhovujúce vizuálne vnímanie pre vykonávanie domácich aktivít práve pre neprenikanie osvetlenia pre vysadené dreviny. Vysadenie týchto drevín nepovažoval okresný súd za primerané pomerom a stavu optimálnemu alebo stavu ešte prípustnému, preto v tej časti žalobného nároku navrhovateľa vyhovel a odporcovi v rade 1/ ako vlastníčkovi susedného pozemku uložil povinnosť zdržať sa tienenia kuchynských okien rodinného domu navrhovateľa.

V časti, v ktorej sa navrhovateľ domáhal uložiť povinnosť zdržať sa tienenia kuchynských okien aj voči odporcom v rade 2/ a 3/, ktorí nehnuteľnosť odporcu v rade 1/ užívajú žalobu ako nedôvodnú, zamietol. Vychádzal z toho, že povinnosť zdržať sa takéhoto tienenia má vlastníčok pozemku, bez ohľadu nato, kto na ňom porasty (dreviny) vysadil.

O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p. vychádzajúc z toho, že úspech aj neúspech účastníkov bol porovnateľný. O trovách štátu rozhodol podľa § 148 ods. 1 O.s.p..

Proti tomuto rozsudku podali v zákonnej lehote odvolanie odporcovia v rade 1/ až 3/. Odporca v rade 1/ napadol výrok I. rozsudku okresného súdu a odporcovia v rade 2/ výroky II. a III. napadnutého rozsudku. Poukázali na to, že už pri prvej ohliadke na mieste samom vykonanej dňa 28.09.2011 o 13:00 hodine bolo zistené, že tuje, ktoré sú vysadené už asi pred 30-timi rokmi a každoročne upravované tak, aby nezasahovali do múru, či nad strechu rodinného domu navrhovateľov, boli aj v roku 2010 a 2011 upravené tak, aby netienili a ani netienia kuchynské okná. V čase ohliadky bolo v kuchyni dostatok svetla ako z okien smerujúcich do ich dvora, tak i z okna kuchyne, ktoré mala navrhovateľka osadené do vlastného dvora. Dokonca ako sa slnko skláňalo k západu, bolo vidno jeho lúče, ktoré bez prekážok vnikali do kuchynských priestorov. Pri druhej ohliadke vykonanej dňa 28.10.2013 v čase o 13:00 hodine bolo konštatované, že miestnosť je viditeľná, nie je potrebné použiť svetlo z iného svetelného zdroja, sklenená výplň okien smerujúcich do ich dvora je zo štruktúrovaného skla, že tuje sú pred oknami vysadené vo vzdialenosti 80 a 90 cm a v kuchyni sa nachádza ešte jedno okno smerujúce do dvora navrhovateľa, ktoré má výplň z číreho skla. Navrhovateľ žiadal zmenu žalobného návrhu len z dôvodu, že tuje mali tieniť okná v kuchyni až do takej miery, že sa musí svietiť aj vo dne, čo však nebolo preukázané. Aj napriek takýmto zisteniam okresný súd žalobe vyhovel. Obišiel však skutočnosť, akým smerom je osadený dom. Ak stena domu navrhovateľa s oknami smerujúcimi do ich dvora je smerom na severozápad, je vylúčené, aby do kuchyne svietilo slnko v čase o 13:00 hodine, to sa môže stať len v letnom čase od cca 16:00 hodiny pri západe slnka. Prenikaniu slnečného svetla, ktoré o 13:00 hodine ani neexistovalo tak nemohli brániť tuje tak, ako to je uvedené v odôvodnení rozhodnutia. Rovnako namietali záver súdu, že osvetlenie kuchyne v čase jej najväčšieho osvetlenia o 13:00 hodine neposkytovalo pohodlné a zdravotne vyhovujúce vnímanie kuchyne pre výkon domácich prác. Súd neprihliadal na záznam z tzv. prednej izby, ktorá je situovaná smerom juhozápadným na hlavnú ulicu, kde konštatoval dopad slnečného svetla do tejto izby. Je potom vylúčené, aby slnko v rovnakom čase dopadalo aj do kuchyne. Do kuchyne svieti slnko prostredníctvom tretieho okna v kuchyni od jeho vyjdenia až do poludnia, kedy prechádza popred prednú izbu a v čase od 16:00 hodiny až do západu, môže svietiť šikmým dopadom slnečných lúčov aj do kuchyne, takémuto dopadu tuje nebránia.

Odporcovia v 2 /a 3/ rade nesúhlasili s výrokom rozsudku, podľa ktorého bola žaloba v pomere medzi navrhovateľom 1/ a nimi zamietnutá s tým, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Poukázali na to, že nie sú vlastníčkmi nehnuteľností, na ktorých sú vysadené tuje a teda ak súd chcel rozhodovať o pomere medzi odporcom v rade 1/ a ich osobami, tak takéto rozhodnutie nemá oporu v dôkazoch nazhromaždených v tomto konaní. Ďalej uviedli, že im jednoznačne vznikol nárok na náhradu trov konania a trov právneho zastúpenia, pretože žalobný návrh bol rozšírený o ich osoby neopodstatnene, bez akéhokoľvek zavinenia z ich strany.

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací preskúmal vec v rozsahu odvolania podaného odporcom v rade 1/ a bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. výrok I. rozsudku okresného súdu zrušil podľa ust. § 221 ods. 1 písm. h/, ods. 2 O.s.p. a v tomto rozsahu vrátil vec okresnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Na základe odvolania odporcov v rade 2/ a 3/ zrušil výrok III. rozsudku okresného súdu, ktorým nebolo priznané odporcom v rade 2/ a 3/ právo na náhradu trov konania a to podľa § 221 ods. 1 písm. h/, ods. 2 O.s.p. a vrátil vec okresnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Odvolanie odporcov v rade 2/ a 3/ proti výroku rozsudku okresného súdu, ktorým žalobu v pomere medzi „žalobcom 1/ a žalovanými II a III“ zamietol odmietol ako odvolanie podané niekým, kto na odvolanie nie je oprávnený, podľa § 218 ods. 1 písm. b/ O.s.p..

V súvislosti s odmietnutím odvolania odporcov v rade 2/ a 3/ proti výroku II. rozsudku okresného súdu krajský súd zdôrazňuje, že odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa môže podať len ten, komu zákon takéto oprávnenie priznáva. K podaniu odvolania je subjektívne legitimovaný účastník konania (§ 201 O.s.p.); avšak nie každý účastník môže takéto odvolanie podať. Nemôže ho podať ten účastník, ktorý sa po vyhlásení rozhodnutia tohto práva výslovne vzdal (§ 207 ods. 2 O.s.p.) a tiež ten, ktorému výrokom rozhodnutia nebola spôsobená určitá i menej významná ujma na jeho právach.

Výrokom rozsudku okresného súdu, ktorým bol žalobný návrh navrhovateľa proti odporcom v rade 2/ a 3/ zamietnutý nebola odporcom v rade 2/ a 3/ spôsobená ujma na žiadnych ich právach. Naopak tým, že nárok navrhovateľa bol voči ich osobám zamietnutý, boli v konaní úspešnými účastníkmi. Odporcovia v rade 2/ a 3/ v podanom odvolaní poukazovali na to, že nimi napadnutým výrokom bol neprípustným spôsobom upravený vzťah medzi nimi a odporcom v rade 1/. Naopak tým, že bol žalobný návrh zamietnutý práve z dôvodu, že odporcovia v rade 2/ a 3/ nie sú nositeľmi povinnosti uloženia ktorej sa navrhovateľ voči ich osobám domáha. Okresný súd v napadnutom výroku uviedol, že zamietla žalobu v pomere medzi „žalobcom I.“ a „žalovanými II. a III.“, nie medzi žalovaným I. a žalovanými v rade II. a III.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti by odvolanie voči napadnutému výroku II. rozsudku okresného súdu mohol podať iba navrhovateľ, ktorý však takéto odvolanie nepodal. Odporcovia v rade 2/ a 3/ nositeľmi takéhoto subjektívneho práva na podanie odvolania voči tomuto výroku neboli. Odvolací súd tak ich odvolanie odmietol ako podané neoprávnenými osobami.

Pokiaľ však odporcovia v rade 2/ a 3/ namietali správnosť rozhodnutia okresného súdu, ktorým im nebolo priznané právo na náhradu trov konania v tomto prípade sú nositeľmi subjektívneho práva na podanie odvolania voči tomuto výroku rozsudku okresného súdu. V rozsahu nimi podaného odvolania krajský súd tento výrok preskúmal a dospel k záveru, že ich odvolanie je dôvodné. Okresný súd návrh navrhovateľa proti odporcom v rade 2/ a 3/ zamietol v celom rozsahu, podľa výsledku konania tak boli úspešní odporcovia v 2/ a 3/ rade a podľa § 142 ods. 1 O.s.p. im voči navrhovateľovi vzniklo právo na náhradu trov konania.

Okresný súd na vec aplikoval nesprávny právny predpis a to § 142 ods. 2 O.s.p..

V súvislosti s odvolaním odporcu v rade 1/ proti výroku rozsudku okresného súdu, ktorým bolo žalobnému návrhu považoval krajský súd odvolanie za dôvodné. Odvolací súd v predchádzajúcom uznesení, ktorým bol zrušený v poradí prvý rozsudok okresného súdu vydaný v prejednávanej veci poukazuje na skutočnosť, že okresný súd sa nedostatočne zaoberal zisťovaním ako dlho existuje navrhovateľom tvrdené tienenie, z akého dôvodu si práve aktuálne začal uplatňovať nárok žalobným návrhom. Ďalej okresnému súdu vytkol, že sa nezaoberal posúdením, či uvedené tienenie je v rozpore so stavebnými, prípadne hygienickými štandardami na svetlosť v miestnosti používanej ako kuchyňa, prípadne či je uvedená miestnosť využívaná aj za iným účelom. Okresný súd vo svojom ďalšom postupe opätovne vykonal ohliadku na mieste samom, týmito vyššie uvedenými skutočnosťami sa však bližšie nezaoberal ani tieto nevyhodnotil a vo veci opätovne rozhodol.

Ako už bolo konštatované odvolacím súdom v jeho predchádzajúcom zrušujúcom uznesení, uplatnený nárok navrhovateľov sa týkal riešenia sporu vyplývajúceho zo susedských práv upravených v ust. § 127 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Pri posudzovaní, či sú dané podmienky pre poskytnutie ochrany podľa tohto zákonného ustanovenia potom pojem „nad mieru primeranú pomerom“ treba vykladať tak, že určuje hranicu medzi dovoleným správaním (od optimálneho stavu, po stav ešte prípustný) a nedovoleným správaním (nad prípustnú mieru) a to nielen vo vzťahu ku konkrétnym pomerom v danom mieste a čase, ale aj vo vzťahu k objektívne žiaducim pomerom. Práve v tejto súvislosti krajský súd upriamil pozornosť okresného súdu na zisťovanie, či tienenie tvrdené navrhovateľmi je v rozpore so stavebnými, prípadne hygienickými štandardami na svetlosť v miestnosti používanej ako kuchyňa. V tomto prípade však ide o posúdenie skutočností, na ktoré treba odborné znalosti, je teda na

zvážení súdu ustanoviť znalca, prípadne použiť odborné vyjadrenie príslušného orgánu (§ 127 ods. 1, 4 Občianskeho súdneho poriadku). Vyhláška Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 259/2008 Z. z. o podrobnostiach a požiadavkách na vnútorné prostredie budov a o minimálnych požiadavkách na byty nižšieho štandardu a na ubytovacie zariadenia obsahuje podrobnosti o týchto požiadavkách, ktoré meria na to odborne spôsobilá osoba.

Povinnosťou okresného súdu bolo treba zistiť hranicu medzi optimálnym stavom, ktorý by mal byť v zmysle týchto hygienických predpisov. Zároveň však nie vždy optimálny stav je zhodný so stavom prípustným, preto obťažovanie nad mieru primeranú pomerov musí zisťovať vzhľadom na tom, ako daná miera obťažovania neprekračuje primerané pomery v danom type lokalít, tak aj na konkrétnom mieste.

Krajský súd zrušil aj závislý výrok o trovách konania vo vzťahu k odporcovi v rade 1/ a vo vzťahu k štátu, o týchto, ako aj o trovách tohto odvolacieho konania rozhodne okresný súd v novom rozhodnutí (§ 224 ods. 3 O.s.p.).

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie prípustné **n i e j e .**